

# Оборонні споруди Києва

5 клас

Вчитель історії Мішина О.А.

## Ключові питання:

- Яку роль відігравали укріплення в житті міста?
- Як кияни захищали своє місто?
- Як війни впливали на місто та на долі киян?

Пригадайте.

З чого починався Київ? Що  
означає слово «град»?

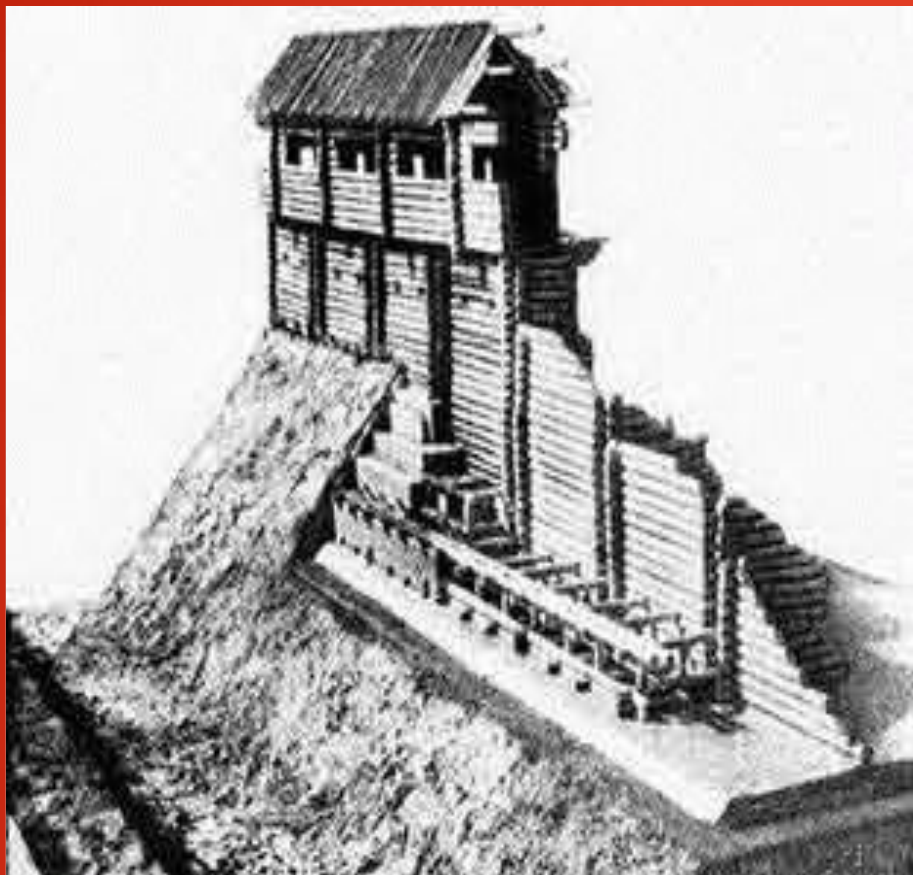
## Київська легенда

Нестор Літописець в «Повісті минулих літ» згадує легенду про оборону Києва від племен печенігів у 968 році. Скориставшись тим, що князь Святослав перебував у поході вони напали на місто. Штурмом взяти міцні київські укріплення печеніги не могли, тому обложили місто. Там сховалось багато людей з навколишніх поселень. Вийти з Києва ніхто не міг. Обложеним загрожував голод. Останньою надією було викликати на допомогу військову залогу, яка знаходилась на іншому березі Дніпра.

Сповістити війська про небезпеку, яка загрожувала Києву зголосився один юнак, який знав мову печенігів. Він пройшов крізь ворожий табір, вдаючи, що шукає свого коня. Діставшись Дніпра, кинувся у воду і поплив на інший берег. Наздогнати сміливця печеніги не змогли. Довідавшись про ситуацію в Києві, воєвода Претич поспішив на допомогу киянам. Місто було врятовано.

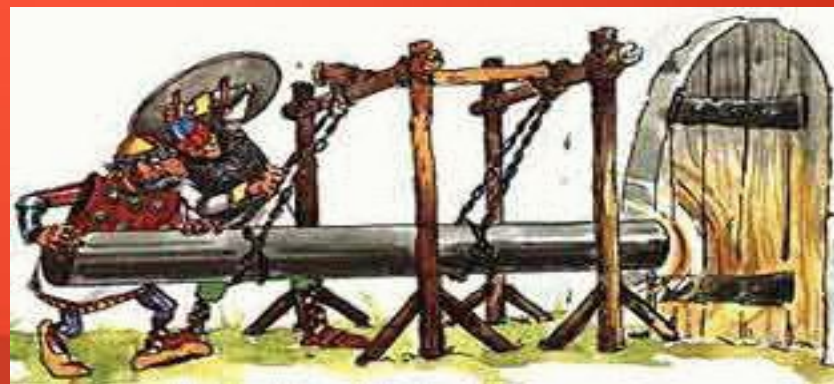
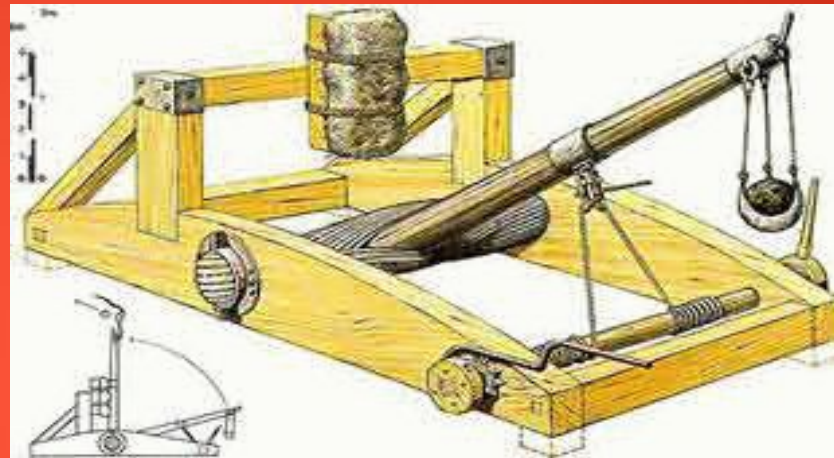
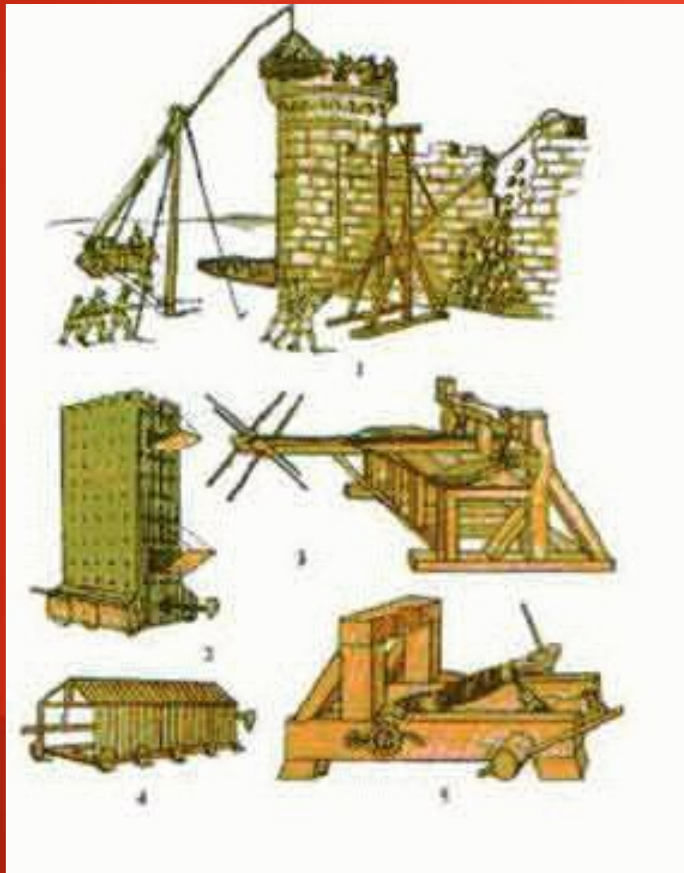
Поміркуй:

- чому печеніги напали на Київ;
- як ви вважаєте, що чекало на мешканців міста в разі здачі міста?
- Що, крім мужності та вигадливості юнака, допомогло встояти місту? Чому печеніги не могли взяти місто?



Вигляд кожного міста з великою історією визначається не тільки його природним середовищем, а й його укріпленнями. Сам вибір місця для заснування міста визначався можливостями його захисту. А надалі укріплення (фортеця, град, дитинець) ставали ядром, навколо якого, власне, місто і формувалось. Від якості ж укріплень залежало дуже багато – інколи саме існування міста.

# Знаряддя, за допомогою яких штурмували стародавні міста:







## Поміркуємо

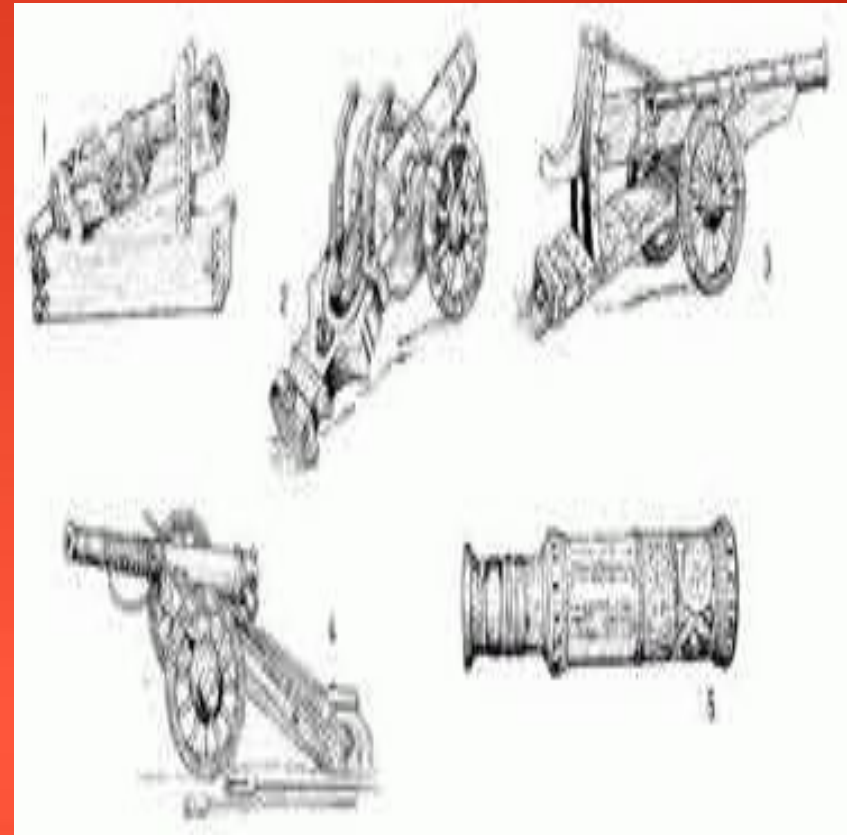
- що являли собою укріплення стародавнього Києва?
- З яких матеріалів їх будували? Чому саме з них?
- Наскільки надійними вони були?



План і сучасний вигляд укріплень Київської фортеці.

ХУІІІ-ХІХ ст.





- за допомогою таких гармат штурмували фортеці

# Домашнє завдання

- ▣ Прочитати сторінку 58 — 61
- ▣ Записати у зошит слова з словничка сторінка 61. Знати їх значення.